

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia K. M. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) S.A. wynosi:

okres	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe	ubezpieczenie wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
2019-12	0,00	0,00	0,00	0,00
2020-01	8 112,50	8 112,50	8 112,50	7 000,28
2020-02	8 080,00	8 080,00	8 080,00	6 972,23
2020-03	12 896,10	12 896,10	12 896,10	11 128,04
2020-04	12 630,00	12 630,00	12 630,00	10 898,43
2020-05	12 130,00	12 130,00	12 130,00	10 466,98

2020-06	130,00	130,00	130,00	112,18
2020-07	21 636,09	21 636,09	21 636,09	18 669,78
2020-08	130,00	130,00	130,00	112,18
2020-09	19 298,55	19 298,55	19 298,55	16 652,72
2020-10	32,50	32,50	32,50	28,04
2020-11	10 336,14	10 336,14	10 336,14	8 919,06
2020-12	20 359,02	20 359,02	20 359,02	17 567,80
2021-01	32,50	32,50	32,50	28,04

2021-02	11 571,37	11 571,37	11 571,37	9 984,94
2021-03	19 629,94	19 629,94	19 629,94	16 938,68
2021-04	33,83	33,83	33,83	29,19
2021-05	9 084,32	9 084,32	9 084,32	7 838,86
2021-06	21 712,06	21 712,06	21 712,06	18 735,34
2021-07	5 535,00	5 535,00	5 535,00	4 776,15
2021-08	5 535,00	5 535,00	5 535,00	4 776,15
2021-09	9 275,65	9 275,65	9 275,65	8 003,96
2021-10	9 037,44	9 037,44	9 037,44	7 798,41
2021-11	35,00	35,00	35,00	30,20

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji wskazano, że w realiach rozpatrywanego przypadku doszło do naruszenia art. 8 ust. 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, albowiem czynności wykonywane przez K. M. na rzecz płatnika składek (...) S.A., w ramach zawartej umowy o pracę i umowy o współpracę wykonywanej w ramach zgłoszonej działalności gospodarczej, były ze sobą ściśle powiązane.

W ocenie organu rentowego w przedmiotowej sprawie pracownik świadczy pracę na rzecz własnego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej nazwanej umową o współpracę, która ma charakter o świadczenie usług.

Zdaniem Oddziału umowa zawarta przez K. M. jako przedsiębiorcą ze spółką (...) S.A. ma charakter umowy o świadczenie usług, do której należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia, a więc jest umową, o której mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. ZUS podkreślił, że obowiązki wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę są identyczne. Praca wykonywana przez K. M. jest wykonywana przy wykorzystaniu sprzętu należącego do spółki (...) S.A. Ponadto ubezpieczona wobec klientów (...) S.A. występowała jako osoba reprezentująca spółkę a nie własne przedsiębiorstwo.

Przedłożone w toku postępowania dokumenty i wyjaśnienia przemawiają za uznaniem iż K. M. wykonuje pracę na rzecz własnego pracodawcy.

(decyzja w załączonych do sprawy aktach ZUS K. M.)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła (...) S.A. w Ł. zaskarżając ją w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. **naruszenie art. 18 ust. 8** ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (dalej „s.u.s.”) poprzez ustalenie, że całość przychodu osiąganego przez ubezpieczone z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega wielokrotnemu obowiązkowi składowemu, tj. zarówno z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, jak i z tytułu pozostawania w stosunku pracy;

2. **naruszenie art. 8 ust 2a s.u.s. w zw. z art. 2 oraz 32 Konstytucji**, poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy powszechnie obowiązujące przepisy prawa nakładają na Odwołującego obowiązek zastosowania określonej struktury zatrudnienia (równoległe pozostawanie z ubezpieczoną w stosunku pracy oraz cywilnoprawnym), co stawia Odwołującego w mniej korzystnej sytuacji względem innych uczestników obrotu gospodarczego i podważa zaufanie do instytucji państwa prawa; oraz

3. **naruszenie art. 7, art. 77 §1 i 107 §3 KPA** poprzez niepodjęcie niezbędnych czynności mających na celu należyte wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy, zaniechanie należytego rozpatrzenia całego materiału dowodowego w sprawie oraz błędy w ustaleniach faktycznych poczynionych przez organ rentowy, poprzez błędne ustalenie, że zakresy obowiązków ubezpieczonej wynikające z umowy o pracę i umowy o współpracę były identyczne, podczas gdy były one zupełnie rozłączne. (odwołanie – k. 3-15)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonych decyzjach. (odpowiedź na odwołanie – k. 3-15)

Na terminie rozprawy poprzedzającej bezpośrednio wydanie wyroku z dnia 13 grudnia 2022 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie. Z kolei pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w kwocie 5400 zł. Zainteresowana K. M. przyłączyła się do odwołania. (protokół rozprawy z dnia 13 grudnia 2022 r. oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:01:48, 00:31:30, oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:02:08, 130, oświadczenie zainteresowanej 00:39:33 – płyta CD – k. 132)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) SA w Ł. został zarejestrowany w KRS w dniu 16 września 2010 roku. Spółka powstała z przekształcenia (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na mocy uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (do października 2016 roku prowadziła działalność pod firmą (...)).

Płatnik prowadzi m.in. finansową działalność usługową (z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych), działalność wspomagającą usługi finansowe, działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych, działalność związaną z zarządzaniem funduszami. (odpis z KRS – k.17-24)

(...) S.A. jest spółką dystrybucyjną zajmującą się w zakresie swojej działalności: kredytami hipotecznymi, a także kredytami konsumenckimi, dla mikro firm oraz leasingiem. (bezsporne)

W dniu 29 listopada 2019 r. pomiędzy K. M., a (...) spółką akcyjną w Ł. została zawarta umowa o pracę na czas określony od dnia 1 grudnia 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2022 r. K. M. została zatrudniona na stanowisku starszego specjalisty, zaś do jej obowiązków należało: zawieranie umów w imieniu pracodawcy na mocy pełnomocnictw udzielonych przez pracodawcę, sporządzanie, zabezpieczanie, przekazywanie dokumentacji związanych z daną transakcją, weryfikowanie i potwierdzenie za zgodność z oryginałem dokumentów koniecznych do zawierania umów w imieniu pracodawcy. E. K. została zatrudniona w wymiarze czasu pracy: 0,05 etatu za wynagrodzeniem podstawowym brutto 112,50 złotych/ miesięcznie. Jednocześnie wprowadzono zadaniowy system czasu pracy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Ł., zaś jako dzień rozpoczęcia pracy: 2 grudnia 2019 r. (umowa o pracę k. 26 – 27, w załączonych aktach osobowych k. 122)

Aneksiem zawartym w dniu 31 grudnia 2019 r. do w/w umowy o pracę ustalono nowe warunki zatrudnienia w zakresie wynagrodzenia podstawowego brutto wynoszącego 130 złotych. Nowe warunki obowiązywały od dnia 1 stycznia 2020 r.

(aneks k. 30)

Do zakresu czynności K. M. na stanowisku starszego specjalisty należało:

1. Wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych.
2. Monitoring procesu kredytowego.
3. Kontrola dokumentacji kredytowej.
4. Podejmowanie decyzji kredytowych w zakresie określonym przez procedury.
5. Zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów.
6. Ustanawianie i zwalnianie prawnego zabezpieczenia udzielanego kredytu, w tym zastawu rejestrowego.
7. Podpisywanie wniosków do Sądu w sprawie dokonania wpisu w rejestrze zastawów.
8. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych.
9. Zawieranie, zmiana oraz wypowiedzanie umów o lokaty terminowe oraz umów o kart płatnicze.
10. Rejestracja wniosków Klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach.
11. Poświadczanie dokumentów związanych z udzielaniem produktów za zgodność z oryginałem.
12. Weryfikacja zatrudnienia Klientów zgodnie z procedurami wewnętrznymi Banków.
13. Weryfikacja i uaktualnianie danych na wniosek klientów. (zakres czynności k. 28 - 29)

Kolejnym aneksem zawartym w dniu 3 sierpnia 2020 r. do w/w umowy o pracę ustalono nowe warunki zatrudnienia w zakresie wymiaru etatu – 1/80, wynagrodzenia zasadniczego brutto wynoszącego 32,50 złotych oraz zakresu obowiązków. Nowe warunki obowiązywały od dnia 1 września 2020 r. (aneks k. 31)

Do zakresu czynności K. M. na stanowisku starszego specjalisty od 1.09.2020 r. należało:

1. Wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych, monitoring procesu kredytowego, kontrola dokumentacji kredytowej, zawieranie umów kredytowych oraz aneksów do tych umów.
2. Ustanawianie i zwalnianie prawnego zabezpieczenia udzielanego kredytu, w tym zastawu rejestrowego.
3. Podpisywanie wniosków do sądu w sprawie dokonania wpisu w rejestrze zastawów.
4. Zawieranie, zmiana umów związanych z prowadzeniem rachunków bankowych, umów o karty płatnicze oraz umów o lokaty terminowe.
5. Zawieranie umów ugody w sprawie spłaty kredytów i pożyczek.
6. Rejestracja wniosków Klientów o produkty w odpowiednich aplikacjach.
7. Wykonywanie czynności obsługi sprzedażowej i posprzedażowej związanych z czynnościami bankowymi, w szczególności dokonywanie na wniosek Klientów czynności w zakresie weryfikacji i uaktualnianie (zmiany)

danych osobowych oraz danych firmowych (danych przedsiębiorców) Klientów, sporządzanie notatek z inspekcji nieruchomości, sprawdzenie stanu ksiąg wieczystych, przyjmowanie reklamacji i dyspozycji klientów, weryfikacja dokumentów związanych z wnioskiem o zmianę warunków umowy, udostępnianie wniosków o zmianę umów, oraz świadczenie usług obsługi posprzedażowej Klientów związanych z zawartymi umowami ubezpieczeń grupowych, poświadczanie dokumentów związanych z udzielaniem produktów za zgodność z oryginałem, przyjmowanie i przechowywanie dokumentacji wekslowej stanowiącej zabezpieczenia do kredytów.

8. Podpisywanie promes kredytowych w zakresie umów kredytu, na podstawie decyzji kredytowej wydanej przez Bank.

9. Składanie oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych niezbędnych do ustanawiania prawnych zabezpieczeń udzielanych kredytów, stanowiących podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych w tym w szczególności hipotek.

10. Udzielanie pisemnej informacji Klientom na podstawie zapadłej decyzji kredytowej w zakresie dotyczącym wiarygodności przysługującej lub nabytej przez Bank. (zakres czynności k. 32- 33)

W ramach umowy o pracę K. M. zajmowała się koordynowaniem pracy oddziału w Ł. przy Ogrodowej 8. Koordynowała pracę zespołu 10 osób (agentów) zajmujących się zawieraniem umów kredytowych i wprowadzeniem ich do systemu. Nadzorowała ich efekty sprzedażowe. Agenci jako reprezentanci mFinanse zawierali umowy z klientami. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

K. M. rozpoczęła od dnia 1 września 2019 r. prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej, pod firmą (...) z siedzibą w Ł., której przeważającym przedmiotem była pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (66.19.Z). (bezsporne, a nadto wydruk z (...) k. 13 akt ZUS, zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

W dniu 2 grudnia 2019 r. pomiędzy K. M. prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...) U. K. M. z siedzibą w Ł., a (...) spółką akcyjną w Ł. zostały zawarte na czas nieokreślony umowy współpracy nr (...) i nr (...) / (...).

Zgodnie z treścią umowy nr (...) K. M. jako przedstawiciel regionalny zobowiązała się do nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej w całym okresie obowiązywania umowy, w tym brak możliwości zawieszenia działalności gospodarczej.

K. M. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do współpracy ze spółką przy wykonywaniu przez spółkę usług pośrednictwa finansowego (pieniężnego). W celu poprawnej realizacji wskazanej powyżej usługi zleconej przez spółkę, przedstawiciel regionalny zobowiązał się do podejmowania i wykonywania w szczególności następujących czynności: zapewnienia wykonywania Planu Sprzedaży Usług (...), przekazywanego przez spółkę, zapewnienia wykonywania Planu Sprzedaży Usług (...) przez przedstawicieli w danym regionie, poszukiwania klientów i kierowania ich do spółki, dystrybucji materiałów reklamowych wśród klientów lub innych osób, nawiązywania kontaktów z klientem, wyjaśniania treści różnych ofert lub treści materiałów reklamowych oraz wniosków na podstawie ogólnych informacji przekazanych przez klienta przed wyborem konkretnej oferty danego banku i przed ujawnieniem przez klienta jakichkolwiek danych objętych tajemnicą bankową, udostępniania ogólnie powszechnie dostępnych ofert, cenników i regulaminów, materiałów reklamowych, ponoszenia kosztów prowadzenia placówek spółki wymienionych w liście placówek, stosowania obowiązujących w spółce procedur wewnętrznych, przekazywania spółce na jej żądanie dokumentów i wyjaśnień potwierdzających sytuację finansową prowadzonej przez przedstawiciela regionalnego działalności gospodarczej, przyjęcia i stosowania zasad dobrych praktyk. Przedstawiciel regionalny zobowiązał się nie prowadzić działalności konkurencyjnej (tożsamej, analogicznej lub podobnej) na rzecz żadnych innych podmiotów trzecich bez zgody spółki i zobowiązuje się świadczyć usługi określone w tej umowie (tożsame, analogiczne lub podobne) wyłącznie na rzecz spółki. K. M. miała pełnić w strukturze sprzedaży spółki funkcję dyrektora oddziału. Przedstawiciel regionalny zobowiązany był do poinformowania konsumentów zainteresowanych kredytem hipotecznym o tym, że jest on agentem w rozumieniu ustawy z 23 marca 2017 r. o kredycie

hipotecznym oraz, że reprezentuje mFinanse. K. M. przysługiwało wynagrodzenie za pozyskanie dla spółki klienta na produkt finansowy znajdujący się w ofercie spółki. (umowa o współpracy nr (...) k. 60 - 66)

Zgodnie z treścią umowy o współpracy nr (...) K. M. zobowiązała się do nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej w całym okresie obowiązywania umowy, w tym brak możliwości zawieszenia działalności gospodarczej. Do obowiązków K. M. należało wykonywanie czynności faktycznych polegających na pozyskiwaniu klientów zainteresowanych produktami banku, co obejmowało docieranie do potencjalnych klientów z ofertą banku, przedstawianie im informacji o produktach banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do mFinanse, udostępnianie klientom materiałów reklamowych i informacyjnych oraz wniosków według wzorów i procedur przekazanych przez bank. (umowa o współpracy nr (...) k. 34 - 40)

K. M. w okresie 01.2020 r. - 12.2020 r., 01.2021 - 10.2021 r. wystawiła na rzecz płatnika (...) S.A. rachunki i faktury z tytułu wykonywania umów o współpracy. (bezsporne, a nadto zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

K. M. otrzymywała wynagrodzenie prowizyjne za sprzedaż produktów bankowych na podstawie wystawionych faktur. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

Zawierane przez (...) S.A. umowy o pracę, jak i umowy współpracy były umowami dopełniającymi. Czynności wykonywane w oparciu o umowy o pracę miały charakter uzupełniający w stosunku do czynności wykonywanych w oparciu o umowę o współpracę. Praktyką u tego pracodawcy było, że umowy o współpracy stanowiły swoiste uzupełnienie już istniejących umów o pracę. Zakres obowiązków z obu umów był analogiczny, ten z części etatu dodatkowo wiązał się dodatkowo z koordynacją działu. W praktyce płatnika każda osoba zatrudniona na stanowisku pracy tożsamym do stanowiska zainteresowanej była zobligowana do prowadzenia działalności gospodarczej.

W toku wykonywania poszczególnych czynności trudno było je osadzić w osi czasowej z rozróżnieniem: na te wykonywane przez daną osobę jako przedsiębiorcę i jako pracownika. do przetwarzania danych osobowych dana osoba stawała się pracownikiem spółki.

Zawarcie umowy o pracę było niezbędne, gdyż bez jej zawarcia pracownik nie mógłby być dopuszczony do czynności faktycznych, ofertowania klienta, czy skierowania wniosku kredytowego do banku. MFinanse miało tak skonstruowaną sieć sprzedaży, że ta część etatu z umowy o pracę była potrzebna do procedowania wniosków kredytowych w bankach, do nadania uprawnień do obsługi wniosków w systemach bankowych. Zawarcie takiego rodzaju umów było narzucane przez pracodawcę. Zainteresowana wzięła udział w rekrutacji ogłoszonej zewnętrznie przez płatnika.

Współpraca zainteresowanej z płatnikiem w ramach działalności gospodarczej dotyczyła pozyskiwania klientów na produkty kredytowe. Ubezpieczona w ramach zawartych z płatnikiem umów mogła świadczyć pracę z domu jak i z każdego innego miejsca. Nie było wytycznych tego, kiedy i w jakim zakresie i w jakim czasie ubezpieczona ma się stawić w oddziale płatnika. Jednakże dla zainteresowanej korzystnym było przebywać w placówce i dziennie około 6-7 godzin przebywała w biurze płatnika, co przekraczało 1/80 etatu. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

Wymogiem prawnym było wpisanie zainteresowanej jako przedsiębiorcy do rejestru w przypadku kredytów konsumenckich. Ubezpieczona była wpisana jako pośrednik do rejestru Komisji Nadzoru Finansowego, w (...) - co dotyczyło pośrednictwa kredytu hipotecznego i w (...) - co dotyczyło kredytu konsumenckiego. Do tego rejestru zainteresowana była wpisana jako przedsiębiorca, do kredytów hipotecznych jest zaś była wpisana przez płatnika i nie wiązało się to z jej działalnością gospodarczą. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

Jako przedsiębiorca ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie prowizyjne z tytułu sprzedanych kredytów w zespole.

Przy koordynacji bezpośrednio nie sprzedawała kredytów, tylko koordynowała ich sprzedaż przez podległych pracowników i za te czynności uzyskiwała wynagrodzenie nadprowizyjne. Była wówczas wynagradzana za kredyty sprzedawane przez członków zespołu. Sprzedaż produktów przez agenta przekładała się na przychody mFinanse. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132)

Jedyne źródło przychodów z prowadzonej przez ubezpieczoną firmy wiązało się z umową z wnioskodawcą. (zeznania zainteresowanej 00:04:40 i dalej w zw. z 00:28:29 - płyta CD k. 132, księga przychodów i rozchodów k. 97- 109)

Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, przedłożonych w toku postępowania sądowego. Autentyczność dokumentów nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu, stąd też uznano je za wiarygodny materiał dowodowy.

Część powołanych dokumentów była też znana Sądowi Okręgowemu z urzędu albowiem przed tut. Sądem toczyło się i toczy szereg spraw z odwołania płatnika składek od decyzji ZUS dotyczących wysokości podstawy wymiaru składek .

Walor wiarygodności Sąd Okręgowy przyznał także zeznaniom zainteresowanej K. M..

Zwrócić uwagę także należy, że ostatecznie odwołująca spółka nie kwestionowała poprawności matematycznej obliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne zainteresowanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 4 punkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2021.0.423 t.j. zwaną dalej „ustawą systemową”), za ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną podlegającą chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, o których mowa w art. 1 ustawy.

Płatnikiem składek jest pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład (art. 4 punkt 2a ustawy systemowej). Ten sam podmiot realizuje obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne (art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, **tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz.1510**) oraz Fundusz Pracy (art. 104 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 1265) i składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (art. 9 ustawy z dnia 13 lipca 2006 roku o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 1256).

Stosownie do treści art. 8 ust. 1 ustawy systemowej za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a (ust. 2 nie ma zastosowania w sprawie).

Zgodnie z art. 8 ust. 2a za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

W przypadku ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uwzględnia się również przychód z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło (ust.1a ustawy systemowej).

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3, nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (ust.2 ustawy systemowej).

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Art. 4 pkt 9 ustawy systemowej jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy oraz przychody z działalności wykonywanej osobiście przez osoby należące do składu rad nadzorczych, niezależnie od sposobu ich powoływania;

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U.2021.0.1119 t.j.), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Należy także wskazać, iż przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej został dodany przez art. 1 punkt 4 lit. b ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1256) i obowiązuje od 30 grudnia 1999 roku. Przepis ten wprowadził wyjątek od reguły przyjętej w art. 9 ust. 1 ustawy systemowej, że umowa zlecenia jest zwolniona z obowiązku ubezpieczenia społecznego w sytuacji, gdy występuje u tej samej osoby obok umowy o pracę. Wolą ustawodawcy było objęcie ubezpieczeniem tej grupy osób, z którymi pracodawca zawierał umowy cywilnoprawne celem uniknięcia ponoszenia zwiększonych kosztów, np. w związku z pracą w godzinach nadliczbowych.

Przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie rodzi problemów interpretacyjnych, a stanowisko judykatury jest w tej mierze ugruntowane. Wykładnia funkcjonalna, wskazuje na to, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dotyczy, co do zasady takiej pracy wykonywanej na podstawie umowy cywilnoprawnej na rzecz pracodawcy, która mogłaby być świadczona przez jej wykonawcę w ramach stosunku pracy z tym pracodawcą, z tym, że musiałyby on wówczas przestrzegać przepisów o godzinach nadliczbowych, powierzeniu pracownikowi do wykonywania pracy innej niż umówiona (art. 42 § 4 k.p.) i innych ograniczeń i obciążeń wynikających z przepisów prawa pracy. Niezależnie od sytuacji czy pracownik pracodawcy wykonuje na jego rzecz pracę w ramach stosunku cywilnoprawnego łączącego oba te podmioty, czy też w ramach stosunku łączącego pracownika i podmiot trzeci, to w obu tych przypadkach pracodawca

jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika - zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Nie chodzi bowiem o to, aby stosunek cywilnoprawny na podstawie, którego ubezpieczony wykonuje pracę na rzecz swojego pracodawcy spełniał również przesłanki stosunku pracy.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 24 września 2015 roku (I UK 490/14), przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej wykreował nie tylko szerokie pojęcie „pracownika”, ale także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy (który w tym układzie warunkującym powstanie obowiązku ubezpieczeń społecznych ma podstawowe znaczenie) oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy. Określone hipotezą art. 8 ust. 2a ustawy systemowej dwie sytuacje faktyczne, w jakich może się znaleźć osoba, do której przepis ten jest adresowany (pracownik wykonujący pracę na podstawie wymienionych umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą oraz umów cywilnoprawnych zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca jest świadczona na rzecz pracodawcy) mają równorzędny charakter z punktu widzenia skutków opisanych dyspozycją tego przepisu. Oznacza to, że konsekwencje prawne na gruncie ustawy systemowej, wynikające z realizacji takich umów, muszą być takie same, tzn. iż dla celów ubezpieczeń społecznych zarówno wykonywanie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z pracodawcą, jak i zawartych wprawdzie z osobą trzecią, ale gdy praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy, jest traktowane tak jak świadczenie pracy w ramach klasycznego stosunku pracy łączącego jedynie pracownika z pracodawcą. Sąd Najwyższy prezentuje pogląd, że żaden z przepisów ustawy systemowej nie upoważnia też do postawienia tezy o możliwości różnicowania pojęcia płatnika składek w odniesieniu do sytuacji faktycznych, o jakich mowa w jej art. 8 ust. 2a i przyjęcia, że w przypadku wykonywania pracy na podstawie jednej z wymienionych w tym unormowaniu umów cywilnoprawnych przez osobę, która umowę tę zawarła z własnym pracodawcą, należy osobę taką traktować za pracownika podmiotu, z którym łączy ją stosunek pracy, a w przypadku wykonywania pracy na podstawie wspomnianej umowy cywilnoprawnej przez osobę, która umowę tę zawarła wprawdzie z innym podmiotem, lecz w jej ramach wykonuje pracę na rzecz macierzystego pracodawcy, należy osobę taką uważać za pracownika podmiotu będącego stroną stosunku cywilnoprawnego (zleceniodawcy). Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że przepisy ustawy systemowej nie definiują pojęcia „płatnik składek”, aczkolwiek w jej art. 4 pkt 2 lit. a-z wymieniono enumeratywnie wszystkie podmioty mające ten status. Jednym z płatników jest w myśl art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej pracodawca. W żadnym z przepisów ustawy systemowej nie zamieszczono jednak własnej, autonomicznej definicji tego pojęcia. Na potrzeby regulacji omawianego aktu (a więc także jego art. 8 ust. 2a) należy zatem stosować termin „pracodawca” w znaczeniu, jakie nadaje mu art. 3 k.p. W myśl tego przepisu, pracodawcą jest osoba fizyczna oraz jednostka organizacyjna, nawet nieposiadająca osobowości prawnej, jeśli zatrudnia ona pracowników. Tak zdefiniowany pracodawca jest z mocy art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej płatnikiem składek dla wszystkich pracowników w rozumieniu tego aktu, a zatem także dla tych, o których mowa w art. 8 ust. 2a, w tym także dla pracowników pozostających z nim w stosunku pracy i jednocześnie wykonujących na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku, II UZP 6/09; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 roku, I UK 252/09; z dnia 22 lutego 2010 roku, I UK 259/09).

Sąd w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 roku (II UZP 6/09), zgodnie z którym pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło (ale też innej umowy cywilnoprawnej) zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (art. 8 ust. 2 lit. a ustawy systemowej). Zgodzić się należy, że stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu powołanej uchwały, iż przesłanką decydującą o uznaniu za pracownika osoby świadczącej w ramach umowy zlecenia pracę na rzecz swojego pracodawcy jest to, że w ramach takiej umowy, wykonuje faktycznie pracę dla swojego pracodawcy (uzyskuje on rezultaty jej pracy). Zwrot „działać na rzecz” użyty został w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w innym znaczeniu niż w języku prawa, w którym działanie „na czyją rzecz” może się odbywać w wyniku istnienia określonej więzi prawnej (stosunku prawnego). Stosunkiem prawnym charakteryzującym się działaniem na rzecz innego podmiotu jest stosunek pracy, do którego istotnych cech należy działanie na rzecz pracodawcy (art. 22 k.p.). Również wykonujący zlecenie „działa na rzecz zleceniodawcy” (art. 734

i następne k.c.). W kontekście ww. przepisu zwrot ten opisuje zatem sytuację faktyczną, w której należy zastosować konstrukcję uznania za pracownika. Jest nią istnienie trójkąta umów, to jest: umowy o pracę, umowy zlecenia między pracownikiem i osobą trzecią, umowy o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą. Pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej na rzecz zleceniodawcy, przy czym następuje to w wyniku zawarcia umowy zlecenia z osobą trzecią oraz zawartej umowy cywilnoprawnej między pracodawcą i zleceniodawcą. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenia społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, pracodawcę obciąża zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do ZUS składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Pogląd ten został wyrażony przez Sąd Najwyższy również w wyroku z dnia 23 maja 2014 roku (II UK 445/13), w którego uzasadnieniu wskazano, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że na tle art. 8 ust. 2 ustawy systemowej pojęcie pracownika w zakresie ubezpieczenia społecznego nie pokrywa się ściśle z takim pojęciem, jakim posługuje się prawo pracy, a odczytywanie tego przepisu w związku z art. 6 ust. 1 punkt 1 oraz art. 6 ust. 1 punkt 4 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że rzeczywisty stosunek prawny regulowany wymienionymi w nim umowami cywilnymi, który istnieje na gruncie prawa cywilnego, nie wywołuje skutków w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się również, że w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chodzi o jeden, szeroko ujęty pracowniczy tytuł obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym. Z tą regulacją korespondują unormowania zawarte w art. 18 ust. 1a i w art. 20 ust. 1 tej ustawy, w których nakazano uwzględnienie w postawie wymiaru składek osób w nim wymienionych również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Płatnikiem tych składek, w myśl art. 4 pkt 2a ustawy systemowej, jest pracodawca, który jest zobowiązany uwzględniać w podstawie wymiaru składek za swoich pracowników także przychody uzyskiwane przez tych pracowników z tytułu umów cywilnoprawnych, o ile prace w ramach tych umów wykonują w warunkach objętych dyspozycją art. 8 ust. 2a tej ustawy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2014 roku, II UK 449/13; z dnia 6 maja 2014 roku, II UK 442/13; z dnia 23 maja 2014 roku, II UK 445/13; z dnia 4 czerwca 2014 roku, II UK 447/13; z dnia 24 września 2015 roku, I UK 490/14; z dnia 5 września 2018 roku, I UK 367/17; z dnia 7 lutego 2019 roku, I UK 29/18).

Warto zwrócić także uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2018 r., wydane w sprawie I UZ 33/18 (Legalis nr 1846930). W postanowieniu tym stwierdzono, że osoba wykonująca pracę na rzecz swojego pracodawcy na podstawie umów cywilnych zawartych z pracodawcą albo z osobą trzecią, z którą także łączy pracodawcę umowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik (art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.), a płatnikiem składek z tytułu tego ubezpieczenia jest jej pracodawca.

W konsekwencji, przedmiotem postępowania w sprawie o opłacenie przez pracodawcę składki, w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług wykonywanej na rzecz tego pracodawcy, jest jedynie ustalenie właściwej kwoty od podstawy wymiaru (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, LEX nr 1713022; z 19 sierpnia 2015 r., II UZ 14/15, LEX nr 2051058; z 15 marca 2016 r., II UZ 57/15, LEX nr 2290408; z 20 kwietnia 2016 r., II UZ 1/16, LEX nr 2054096).

Czynnikami decydującym o tym, na rzecz, jakiego podmiotu praca była wykonywana jest finalny efekt tej pracy. Obowiązki płatnika powinny obciążać bowiem ten podmiot, na rzecz, którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy.

W sprawie niniejszej istota sporu sprowadza się do ustalenia czy w stanie faktycznym znajdzie zastosowanie przytoczony art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i czy przychód uzyskany przez zainteresowane z tytułu wykonywania umów o współpracy zawartych z własnym pracodawcą, w miesiącach i kwotach szczegółowo opisanych w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę z odwołującą (...) SA w Ł. oraz, czy w związku z tym prawidłowo kwoty te doliczono do przychodu osiągniętego przez ubezpieczoną we wskazanych miesiącach.

W toku postępowania wnioskodawca nie kwestionował bowiem sposobu ustalenia podstawy wymiaru składek pod względem rachunkowym.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w sposób jednoznaczny wynika, że pomiędzy K. M., a (...) S.A. zostały zawarte umowy o współpracy. W ramach tych umów zainteresowana, jako przedsiębiorca, realizowała na rzecz (...) S.A. następujące czynności m.in.: pozyskiwanie klientów zainteresowanych produktami Banku, przedstawianie im informacji o produktach Banku oraz przekazywanie ich danych oraz wniosków do mFinanse, w celu nawiązania przez mFinanse kontaktu z klientami i dokonania przez niego czynności koniecznych do zawarcia umowy czy wyjaśnianie klientom treści różnych ofert lub treści (...) Reklamowych.

Zainteresowana była jednocześnie zatrudniona na podstawie umowy o pracę z (...) SA w Ł.. Do obowiązków ubezpieczonej wynikających z umowy o pracę zawartej z (...) SA należało między innymi: wypełnianie, weryfikacja i rejestracja wniosków kredytowych, monitoring procesu kredytowego, kontrola dokumentacji kredytowej, zawieranie umów kredytowych oraz dokonywanie zmian tych umów. Ubezpieczona nadzorowała zespół agentów w tym zakresie.

Nazwa stanowiska pracy zainteresowanej (starszego specjalisty) nie ma żadnego znaczenia, gdyż czynności jakie wykonywała w ramach umowy o pracę składały się na szeroko pojmowaną obsługę klientów banków. Zakres zadań wynikających z umowy o pracę oraz z umów współpracy praktycznie pokrywał się. Nie było możliwości rozdzielania czasu pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę (choćby wymiar czasu był niepełny) i na podstawie umów o współpracę, gdyż praca ta uzupełniła się i łączyła w jedną całość. Potwierdzają to również zeznania zainteresowanej.

W ocenie Sądu nie ma żadnego znaczenia, że płatnika z zainteresowaną łączyła umowa o współpracy, bowiem rzeczywistym beneficjentem świadczenia pracy przez ubezpieczoną na jej podstawie był płatnik składek – (...) SA.

Za powyższym przemawia przede wszystkim sposób i zakres współpracy pomiędzy tymi podmiotami, pokrywający i uzupełniający się przedmiot ich działalności, wykonywanie przez pracowników zatrudnionych na podstawie umów współpracy tych samych lub zbliżonych czynności, jakie wykonywali w ramach powierzonych obowiązków u swojego pracodawcy na podstawie umów o pracę.

Warto wspomnieć, że mFinanse miało tak skonstruowaną sieć sprzedaży, że część etatu z umowy o pracę była potrzebna do procedowania wniosków kredytowych w bankach, do nadania uprawnień do obsługi wniosków w systemach bankowych.

Zainteresowana przebywała w biurze płatnika codziennie około 6-7 godzin (co przekraczało 1/80 etatu) i w związku z tym korzystała ze sprzętu spółki. Sprzedaż produktów kredytowych przekładała się na przychody mFinanse. Ubezpieczona wobec klientów (...) S.A. występowała jako osoba reprezentująca spółkę a nie własne przedsiębiorstwo.

Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku, z dnia 12 grudnia 2018 roku (III AUa 1133/17), iż „czynnikiem decydującym o tym, na rzecz jakiego podmiotu praca była de facto wykonywana, jest finalny efekt tej pracy, a ściślej rzecz ujmując, należy w takiej sytuacji badać, który podmiot osiąga w ostatecznym rozrachunku korzyść z wykonania umowy. Nie jest wymagane, aby pracownik wykonywał w ramach umowy zlecenia takie same czy nawet podobne czynności, jak w ramach stosunku pracy. Mogą być to nawet czynności o zupełnie odmiennym charakterze. Istotne jest (...), że korzyści z tejże pracy uzyskuje pracodawca.”

Warto również zwrócić uwagę na zeznania samej zainteresowanej, która wskazywała, że praktyką było u płatnika, że każda osoba zatrudniona na stanowisku pracy analogicznym do jej stanowiska była zobligowana do prowadzenia działalności gospodarczej, która potrzebna była dla realizacji umów współpracy. Poza tym każda z tych osób musiała zawrzeć również umowę o pracę.

W ocenie Sądu nie ma znaczenia, czy osoby zainteresowane godzą się na opisywaną praktykę ich pracodawców. Reżim ubezpieczeń społecznych nie dopuszcza dowolności i swobody zawierania takich umów. Obowiązek ubezpieczenia oznacza, że osoba, której cechy jako podmiotu ubezpieczenia społecznego zostały określone przez ustawę, zostaje objęta ubezpieczeniem i staje się stroną stosunku ubezpieczenia społecznego niezależnie od swej woli, na mocy ustawy. Zasady podlegania określonemu rodzajowi ubezpieczeń społecznych wynikają z przepisów o charakterze bezwzględnie obowiązującym, kreujących stosunek prawny ubezpieczenia społecznego z mocy samego prawa i według stanu prawnego z chwili powstania obowiązku ubezpieczenia.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy stał na stanowisku, że umowy zawarte przez K. M. jako przedsiębiorcę ze spółką (...) S.A mają charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia, a zatem są umowami, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. **Stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie niewątpliwie, w ocenie Sądu Okręgowego, potwierdził to stanowisko.**

Dowody tworzyły spójny obraz charakteru pracy świadczonej przez zainteresowaną. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wykonywane przez zainteresowaną czynności są tożsame z czynnościami wykonywanymi przez tradycyjnie postrzeganego pracownika instytucji finansowej zajmującego się obsługą klienta. Ze zeznań zainteresowanej jasno wynikało, że umowy o pracę, jak i umowy współpracy są umowami dopełniającymi się i czynności z umowy o współpracy i umowy o pracę mają charakter kompatybilny. Tym samym, w rzeczywistości nie było możliwym rozgraniczenie czynności wykonywanych przez zainteresowaną w ramach umowy o pracę i umowy o współpracy, czynności te dopełniały się i dotyczyły pozyskiwania klientów na produkty bankowe, w tym sprzedaży kredytów.

W ocenie Sądu również klient, z którym zawierane były umowy nie był w stanie rozróżnić, które czynności przynależne są do umowy o pracę, a które do umowy współpracy.

Co więcej warto zwrócić uwagę, że przeprowadzenie procedury procesowania produktu bankowego wymagało zawarcia umowy o pracę.

Poza tym niewątpliwie sprzedaż produktów przekłada się na przychody mFinanse. Nadto jedyne źródło przychodów z prowadzonej przez ubezpieczoną firmy wiązało się z umową z wnioskodawcą.

Powyższe w ocenie Sądu bez wątpienia kwalifikuje zawierane umowy, jako umowy o świadczenie usług, do których należy odpowiednio zastosować przepisy dotyczące umów zlecenia.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie, w ocenie Sądu Okręgowego, wyczerpuje dyspozycję przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a skoro tak, to stosownie do wcześniejszych rozważań, pracodawca jest również płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe, zdrowotne) ubezpieczonych z tytułu zawartych umów mających charakter umów o świadczenie usług, do których należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące umowy zlecenia.

Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 marca 2020 roku, w sprawie sygn., akt III AUa 841/19.

Należy podkreślić, że umowy cywilnoprawne wymienione w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej (także w jej art. 9 ust. 1) nie stanowią samodzielnych tytułów obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym pracownika. W takiej sytuacji nie dochodzi również do zbiegu tytułów ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 9 tej ustawy. W

warunkach wykreowania przez ustawę szerokiego pojęcia pracownika zaskarżone decyzje wskazują tylko, bez potrzeby ustalania tytułu ubezpieczeń, który podmiot jest płatnikiem składek i jaka jest prawidłowa podstawa wymiaru składek. Konsekwencją konstrukcji uznania za pracownika jest konieczność opłacania przez pracodawcę składki na ubezpieczenie społeczne za osobę, z którą została zawarta umowa zlecenia, tak jak za pracownika. Stosownie do przepisu art. 32 ustawy systemowej, pracodawcę obciąża, zatem także obowiązek poboru i odprowadzenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki na ubezpieczenie zdrowotne za osobę „uznaną za pracownika”.

Podkreślić należy, iż stosownie do treści art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.2021.1285 t.j.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Przy czym, w myśl przepisu art. 69 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązek ten powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Przepis art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy systemowej „przenosi”, zatem na grunt przepisów ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych konstrukcję uznania za pracownika unormowaną przepisem art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Brak odrębnego uregulowania w tej ustawie (w szczególności w przepisach art. 85-86), kto jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne osoby uznanej za pracownika (w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej), należy odczytywać jedynie, jako potwierdzające regułę wyprowadzaną z art. 32 ustawy systemowej. **Podleganie obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym przez ubezpieczone w spornym okresie z tytułu umowy zawartej z odwołującym, jest konsekwencją objęcia ich obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, jako osób uznanych za pracownika (art. 66 ust. 1 punkt 1a ustawy w związku z art. 5 punkt 43 ustawy i art. 8 ust. 2a ustawy systemowej) a nie, jako zleceniobiorców (art. 66 ust. 1 punkt 1e ustawy systemowej).**

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 22 lutego 2006 roku (I UK 227/05), objęcie ubezpieczeniem to przynależność do określonej kategorii podmiotów w razie spełniania ustawowych przesłanek, podleganie natomiast wynika z objęcia ubezpieczeniem i oznacza przyznanie prawa powiązanego z nałożeniem obowiązku. Ponieważ zainteresowane z tytułu spornych umów przynależą do kategorii osób uznanych za pracownika, podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu jak pracownik.

Zgodnie z treścią art.81 ust.1 w/w ustawy, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Przy ustalaniu podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączeń wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz nie stosuje się ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (ust.5 w/w ustawy).

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych (ust. 6 w/w ustawy).

Obliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonych wymaga, zatem uprzedniego wyliczenia kwoty składek na ubezpieczenie społeczne. Przypomnieć też należy, stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2007 roku (sygn. akt III UZP 4/06), zgodnie, z którym, co prawda ustawa systemowa rozróżniająca cztery ryzyka ubezpieczeniowe: emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe nie objęła ubezpieczenia zdrowotnego, to jednak należy przyjąć, że ubezpieczenie to jest też rodzajem ubezpieczenia społecznego, zaś jego odrębność wynika przede wszystkim z faktu odmiennego przedmiotu ochrony oraz odrębności organizacyjnej, ubezpieczenie zdrowotne, jest, bowiem realizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Powyższe również przemawia za tym, aby sztucznie

nie tworzyć „mnogości” płatników składek w sytuacji, gdy tytułem do ubezpieczeń jest jeden (ten sam) stosunek prawny. Pracownik, zleceniobiorca, świadczący usługi, w całości finansują składki na swoje ubezpieczenie zdrowotne. W ich interesie i ich obowiązkiem, jest umożliwienie płatnikowi wywiązywanie się z terminowego rozliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Co do samego sposobu wyliczenia podstawy wymiaru składek w zaskarżonych decyzjach Sąd zważył, że odwołująca się ostatecznie nie kwestionowała tego wyliczenia. Sam sposób obliczenia był zgodny z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w przypadku składek na ubezpieczenia społeczne, zgodny z art. 81 ust. 1, 5 i 6 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z treścią którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie (art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.).

Ugruntowany jest pogląd, że sprawa o opłacenie przez pracodawcę składki w wysokości wynikającej z przychodu uzyskanego przez pracownika na podstawie umowy o pracę i zlecenia wykonywanego na rzecz tego pracodawcy dotyczy składki, gdyż przedmiotem postępowania jest jedynie ustalenie właściwej kwoty jej podstawy wymiaru (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2015 roku, II UZ 8/15; z dnia 19 sierpnia 2015 roku, II UZ 14/15, z dnia 7 czerwca 2016 roku, II UZ 11/16; z dnia 11 sierpnia 2016 roku, II UZ 32/16). Jak wskazuje bowiem Sąd Najwyższy nawet w przypadku spełnienia przesłanek z art. 8 ust. 2a nie występuje samodzielne (odrębne) ubezpieczenie z tytułu zatrudnienia u drugiego podmiotu, lecz jedno ubezpieczenie u pierwotnie zatrudniającego (odwołującej).

Tym samym wysokość wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego Sąd ustalił, w oparciu o § 2 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. 2018 r., poz. 265), od wartości przedmiotu sporu w zaskarżonej decyzji ZUS.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy przez PI.